

De uopdagede

Incest mod drenge

Niels

Einer-Jensen

2012

<http://www.free-ebooks.net/ebook/de-uopdagede>

De uopdagede; incest mod drenge: Sammenfatning

Niels Einer-Jensen,
Langelinie 144, DK 5230 Odense M.
E-mail: nielseiner@cdnet.dk. Tel: 66191949

Velfærdsstaten kender kun 10% af de drenge, der udsættes for incest. Andre 10% søger hjælp i anonyme rådgivninger. 80% fortrænger deres oplevelser eller kæmper i ensomhed mod dem.

Bogen er baseret på samtaler med 7 anonyme mænd og 7 offentlig ansatte i kontakt med incestproblematikken.

Undersøgelsen tyder på: Drengenes problemer er ofte meget store og langvarige, måske er skadernes langtidseffekt større end hos piger. Kvindernes rolle i incest er underspillet, 20-30% af overgrebene begås af kvinder. Et stort antal kvinder er passive krænkerer, fordi de kender overgrebet uden at reagere. Tabuer omkring drenge og incest, og om kvindelige krænkerer er stærke. Krænkerne er ofte grænseløse, udover seksuelle overgreb er vold og druk almindelig. Det samme kan gælde familiens øvrige medlemmer, sommetider gennem flere generationer.

Vi skal blive bedre til at støtte og hjælpe de kendte incestofre. Hjælpen kan være anonym eller ”med CPR”. Det er vigtigt, vi bliver bedre til at finde *de uopdagede*. Vi kan aldrig nå alle krænkede børn, men kan sætte os et realistisk mål: om 10 år vil vi have kontakt med dobbelt så mange. Vigtigst af alt: Vi skal blive bedre til at forebygge, at incest forekommer. Her kunne vi også sætte os et mål: På 10 år vil vi mindske antallet incestovergreb med 25%.

Den krænkede kan have behov for, at krænkeren indrømmer sit overgreb, her mangler måske en mediator ordning. Sundhedsplejerskernes forebyggende og opsøgende rolle kan udnyttes bedre.

Der synes ikke at mangle regler og love på incestområdet. Der er næppe behov for eller ønske om mere kontrol fra myndighederne, kun mere opmærksomhed. Velfærdsstatens intentioner er gode, også på dette område. Men der er alligevel mange kendte og ukendte kvaste drengeskæbner.

Incest mod drenge

Incest er som et isbjerg

Incest afgiver kulde og skaber utryghed.
Mindst 80% af problemerne er skjult.
Incest har mange forlis på samvittigheden.
Incest mod drenge og incest begået
af kvinder er de største tabuer.

Se : Niels Einer-Jensen, de uopdagede.
<http://www.free-ebooks.net/ebook/de-uopdagede>

Indholdsfortegnelse

<i>De uopdagede; incest mod drenge: Sammenfatning</i>	2
Plakat	Error! Bookmark not defined.
Indholdsfortegnelse	4
Tak	6
Om forfatteren	6
Indledning	7
Incest definition og lovgivning	9
Hvis mistanke om incest opstår	10
Omfanget af incest	13
Kvindelige krænkerere	14
Støtte og yderligere information	15
Undersøgelsen	18
Metode	18
Udarbejdelse af spørgeskema	18
De incestramte drenge/mænd	19
De professionelle	20
Incest krænkerere	21
Analyse af samtalerne	21
Samtaler med incestramte	23
Generelt	23
Personernes baggrund	23
Kampen mod incestspøgelset	24
Kvinder udøver incest	25
Kommentarer til tabel 1	27
Pæne, men grænseløse familier	28
Mangel på kontakt med myndighederne	30
Myndighedspersoners evne og vilje til at overse incest	31
Passive krænkerere	32
Hvorfor anmelder ofrene ikke incesten?	33
Magtkamp ved skilsmisse:	33
Samtaler med offentlig ansatte	35
De Uopdagede	35
Ansattes evne og vilje til at overse incest	37
Hvordan kan incestofre findes og hjælpes?	39
Incest mod drenge versus piger	40
Grænseløshed	41
Udvidet rolle til sundhedsplejersker	42
Mangel på beviser, falske anklager	43
Krænkerere	44
Passive krænkerere	46
Kvindelige krænkerere	46
Hvad kan vi lære af samtalerne?	48
De krænkede og de sagkyndige er uenige om kvaliteten af indsatsen	48
Incestovergrebene er ofte kendt af flere voksne end krænkeren uden at komme til myndighedernes kendskab	48
De incestramte kan ikke selv anmelde	49

Incest mod drenge opdages sjældent af myndighederne, hvis den foregår i ”pæne” familier	49
Grænseløse familier, sommetider i flere generationer	50
Drenge og piger er forskellige	51
Incest er værre for drenge end for piger.....	51
Drenge/mænd fortier oftere incesten som voksne end piger/kvinder	52
Incest mod drenge er et større tabu end incest mod piger.....	52
Kvinder og incest	53
Hvad kan vi gøre?	56
Eksisterende muligheder for støtte.....	56
Oplysning og opmærksomhed	56
Mediator ordning	59
Sundhedsplejersker	60
Incest skal forebygges.....	61

Tak

En speciel tak rettes til de 7 anonyme incestofre, der tog sig mod og tid til at tale med mig om tunge oplevelser og kampen for at komme videre i livet. Ind imellem var det svært for jer. Tak også til de 7 fynske offentlig ansatte, der fattede så megen interesse for projektet, at de ville dele deres viden med mig.

Det har været en fornøjelse at træffe Professor Asbjørn Sonne Nørgaard, Institut for Velfærdsstatsforskning, Syddansk Universitet. Han tog mit projekt alvorligt, har støttet det og været en formidable diskussionspartner. Igennem projektets levetid har jeg kontaktet mange mennesker i Velfærdsministeriet, Servicestyrelsen, SISO, Kriminalforsorgen, Danmarks Statistik, NGO baserede centre til støtte for seksuelt misbrugte, privat praktiserende psykologer og andre. Jeg er altid blevet mødt af velvilje og har fået mange gode råd. Det drejer sig om mange mennesker, så jeg vil undlade at nævne navne. Jeg er meget glad for interessen og hjælpen. Det første udkast af bogen er blevet kommenteret fra flere sider, bl.a. af Ida Skytte Jacobsen og Hanne Melchior. Tak, jeg håber I kan se, jeres forslag er blevet taget alvorligt. Tak til min gamle universitets arbejdsplads: Fysiologi og Farmakologi, Institut for Medicinsk Biologi, Syddansk Universitet. Her har jeg haft gode diskussioner med kollegaer og fået teknisk support.

Gyde, familie og private venner synes, det er udmærket, at pensionisten arbejder; men synes også emnet er vanskeligt og grænseoverskridende. Tak for støtte og diskussionerne.

Fejl og mangler i bogen er alene forfatterens ansvar.

Odense 2012, Niels Einer-Jensen

Om forfatteren

Niels Einer-Jensen blev født 1936 og blev færdig uddannet som dyrlæge i 1962 og er nu emeritus. Han har tilbragt det meste af sit arbejdsliv som forsker og underviser i fysiologi under det Sundhedsvidenskabeligt Fakultet, Syddansk Universitet. Arbejdet var centreret omkring forplantningens fysiologi og farmakologi, samt sexologi. Han har tilbragt megen tid i Danmark og udlandet på at udvikle metoder og undervise i familieplanlægning og Reproductive Health. Han har 82 artikler refereret i MedLine og har forsvaret 2 doktorafhandlinger.

Forfatteren modtager og diskuterer gerne synspunkter på telefon: 66191949 og e-mail: nielseiner@cdnet.dk

Forsidebillede: Isbjerg, størstedelen er under overfladen. Fra Wikipedia, den frie encyklopædi, Antarktisk isbjerg - sammensat billede (foto Uwe Kils)

Indledning

Incest (blodskam) er enhver form for seksuel aktivitet mellem tæt beslægtede familiemedlemmer. Incest er ulovligt i Danmark og overtræder sociale tabuer. Incest mod børn er en undergruppe af seksuelle overgreb mod børn. Den hyppigste form for incest er mellem fædre og deres døtre, men incestovergreb mod drenge er også almindelig.

Denne bog om incest har fået titlen: *De uopdagede*. Årsagen er det meget store antal drenge og mænd, der lider under incest og dens eftervirkninger i mange år uden at fortælle om årsagen til deres mistriksel. Barnet selv har meget svært ved at fortælle om overgrebet, det opfattes som et forræderi. Det er op til de voksne at opfange barnets signaler om mistriksel. Meget tyder på, at *De uopdagede* udgør op til 80% af de krænkede. Der findes flere forklaringer på det store antal ukendte tilfælde, een af forklaringerne er, at de fleste mennesker føler afsky og uvilje mod incest. Mange undgår at handle, når de træffer incest, og efterlader derfor et barn i ulykke. Menneskets evne til at overhøre ubehagelige ting er stor.

Incest mod drenge er et stort tabu, måske større end incest mod piger. Der findes, i sammenligning med incest mod piger, ret lidt forskning og publiceret viden, ligesom det sjældent omtales i mediernes. Det største tabu omkring incest synes at være incest mod drenge begået af kvinder, selvom cirka 1/4 af overgrebene gennemføres af kvinder. Meget få kvinder straffes for overgrebet. Desuden er mange kvinder vidende om incest i familien (og dermed medskyldige, passive krænkere) uden at gribe ind – og uden at myndighederne straffer dem for at fortie forbrydelsen.

Jeg er flere gange stødt ind i tabuer og stærke afvisninger, når jeg talte med venner og omgangskreds om min undersøgelse af incest mod drenge. Aggressioner, ”ikke se, ikke høre”, og talen udenom var ikke ualmindeligt. Under en diskussion med en ledende sygeplejerske blev jeg overfuset, fordi jeg antydede, at kvinder begår incest mod drenge. Det har skabt aggressioner hos nogle af de kvinder, jeg har diskuteret incest med, at jeg nævner resultaterne fra undersøgelser, der tyder på større psykiske senskader hos incest drenge end hos incest piger, fordi drenge oftere fortier overgrebet og bliver påvirket i deres selvpfattelse af sig selv som mænd. Jeg er også stødt på censur i international forsknings-sammenhæng, det er både ubehageligt og betænkeligt. Jeg blev opfordret til at skrive et kapitel efter eget valg i en e-book, der forventes publiceret i 2009. Jeg foreslog et kapitel om incest mod drenge og modtog følgende svar fra redaktøren i det verdenskendte forlag: ”However, the topic Incest against Boys is quite a controversial one. We would be pleased to publish an e-book on any other social issue except this. Regards, Bushra Siddiqui, e-book Editorial Manager, Bentham Science Publishers”. Ikke se, ikke høre.

Der er grund til at understrege, at alle tal og beregninger i dette arbejde er cirkatal. Usikkerheden skabes dels af tabuerne, men også af de metodiske problemer. Det er vanskeligt, for ikke at sige næsten umuligt, at finde et stort, tilfældigt udvalg af drenge/mænd, der har været udsat for incest, hvor personerne er villige til at dele deres erfaringer med andre. Samfundet (politi, socialforsorg) træffer kun en lille del af de krænkede, en del søger anonym hjælp andetsteds, og største delen er ukendte. De gennemførte samtaler

bidrager derfor ikke til statistiske generalisering, men validiteten af de enkelte samtaler er høj og bidrager til øget viden om specifikke problemer.

Traditionelt anføres litteratur henvisninger i slutningen af et arbejde, som regel henvises til journal artikler og bøger. Jeg har i stedet valgt at anføre internetadresser i teksten og har kun brugt få egentlige journal henvisninger. Begrundelsen er, at læseren i dagens Danmark sidder i nærheden af en computer, så han/hun hurtigt kan gå til kilden, men kan have langt til nærmeste forskningsbibliotek. Mange af web-siderne opdateres jævnligt, hvilket også er en fordel. Til gengæld nedlægges web adresser sommetider, så nogle af henvisningerne er måske nedlagt på læsetidspunktet. Informationer på Internettet er skal læses med skepsis, kvaliteten varierer. Specielt er kun få oplysninger verificeret af kritiske referees. Alle samtaler med de krænkede mænd og fagpersoner blev optaget med en IPOD. Der er ofte anført en reference (Person:minutter:sekunder) i teksten, de refererer til optagelserne. Optagelserne er ikke tilgængelige på nettet.

Resten af indledningen vil gennemgå dansk lovgivning om incest og belyse dens omfang. De vil også belyse, hvordan den enkelte privatperson eller offentlig ansatte kan/bør reagere, hvis mistanke om incest opstår. Sidst i indledningen har jeg indført et afsnit med fag- og skønlitteratur.

Straffeloven § 210: Den, der har samleje med en slægtning i nedstigende linie, straffes med fængsel i indtil seks år.

Stk. 2: Den, der har samleje med sin broder eller søster, straffes med fængsel i indtil to år. Straffen kan bortfalde for den, der ikke er fyldt 18 år.

Stk. 3: Har anden kønslig omgængelse end samleje fundet sted, bliver en forholdsmæssig mindre straf at anvende.

Straffeloven § 223: Den, som har samleje med en person under 18 år, der er den skyldiges adoptivbarn, stedbarn eller plejebarn eller er betroet den pågældende til undervisning eller opdragelse, straffes med fængsel indtil fire år.

Stk. 2: Med samme straf anses den, som under groft misbrug af en på alder og erfaring beroende overlegenhed forfører en person under 18 år til samleje.

Incest definition og lovgivning

Juridisk defineres incest som seksuel aktivitet mellem personer, der er blodbeslægtede, det kan være forældre-barn, bedsteforældre-barnebarn eller mellem søskende (Boks: Straffelovens §210). Det danske ord "Blodskam" bruges i stedet for incest, f.eks. i politiets registre. Seksuelle overgreb mod "betroede" børn betragtes ikke som incest i juridisk forstand, det behandles efter straffelovens §223. Strafferammen for blodskam er op til 6 år, hvor den er 4 år for misbrug af betroede børn. Stedforældre eller adoptivforældre dømmes ikke for incest efter §210, men dømmes efter §223.

Udover den juridiske definition findes mange andre definitioner på incest (se: www.seksuelt-misbrugte.dk/Incest). Generelt er de bredere og inkluderer betroede børn. Begrundelsen for de bredere definitioner er, at overgreb på betroede børn

Roum-sagen

Mogens Tange, DBK, 1995.

Roum-sagen handlede om påståede seksuelle overgreb på nogle børn i landsbyen Roum. En lille pige berettede overfor en psykolog, hvad hun angiveligt skulle have været udsat for, hvorefter der rullede en politisag. Der var tale om meget alvorlige anklager mod både forældre og naboer, og i en lang periode fulgte pressen med i den ene uhyrlighed efter den anden. Den dag i dag diskuteres det, om pigen talte sandt, eller om hun mere eller mindre blev »hjernevasket« til at fortælle historier uden hold i virkeligheden. Man er ikke i tvivl om, at der efter forfatterens mening har været tale om grov manipulation.

rummer de samme 2 misbrug som incest: et seksuelt overgreb mod en mindreårig og et groft tillidsbrud af en voksen overfor et afhængigt barn. Den brede definition kan "juridisk" udtrykkes som straffelovens §210+§223.

En udvidet gennemgang af juraen findes på SISO's hjemmeside (www.siso-boern.dk: Anne Troelsen, *Hvordan definerer straffeloven seksuelle overgreb på børn*). Det Kriminalpræventive Råd udgav i 2002 et udførligt værk om ”*Overgreb mod Børn, Ser du det? Gør du noget?*”, 204 sider (www.dkr.dk/ftp_files/WEBDOX/PDF/dkr_mat_136.pdf). Værket opdateres løbende. De sidste ca. 70 sider er ”relevant lovstof”. Siderne er ikke letlæste.

Den seksuelle lavalder er 15 år i Danmark, vær opmærksom på der er en gråzone fra 15-18 år. (se: www.bornsvilkar.dk/). Det er forbudt i Danmark at have seksuelt samkvem med et barn under 15 år, også når forholdet er villet af barnet. Det er et strafbart overgreb, hvis den anden person er over 18 år. Overgrebet er altid den ældre parts ansvar.

Mit arbejde afgrænses til voksnes misbrug af mindreårige og har ikke eksempler på blodskam mellem søskende.

Kultur

Et lands kultur afspejles (i hvert fald i vor del af verden) i dets lovgivning. Som det fremgår af de nævnte 'børneparagraffer' i Serviceloven (og tidligere lovgivninger), har samfundet gennem årtier respekteret familiers autonomi. Fx kan tilbudstanken ses som et udtryk for anerkendelse af den kulturelle arv: at børn hører sammen med deres forældre, og at samfundet kun i helt særlige tilfælde intervenserer direkte i familiers liv uden deres eget ønske og samtykke.

Men samtidig ses der igennem de senere år en tendens, som synes at pege i en noget anden retning. Således fremgår det af Socialministeriets 'kulegravning' af området for særlig støtte til børn og unge blandt andet, at "Tolerancen eller tålmodigheden med familier, som ikke anses for at kunne leve op til 'de alment accepterede forældreegenskaber' er således mindsket ...".

Hvis mistanke om incest opstår

Politiet. Incest er en overtrædelse af straffeloven og skal anmeldes til politiet, der kan modtage anmeldelser fra private personer, institutioner og socialforvaltninger. Politiet samler viden gennem afhøringer af offer, krænker og vidner, ligesom det indsamler objektive beviser f.eks. ved at lade offeret gennemgå en retsmedicinsk undersøgelse. Den sidste skal, specielt for drenge, foregå rimelig hurtigt efter det formodede overgreb, da sæd hurtigt nedbrydes i endetarmen (rectum) (Samtale C, Retsmedicin). Videoafhøring af mindreårige formodede ofre for seksuelle overgreb gennemført af specialuddannede betjente er blevet almindelig. Denne ”oprustning” af politiarbejdet blev indført bl.a. som en reaktion på en kraftig kritik af noget, der kunne minde om en heksejagt på krænker af egne og fremmede børn (Boks Roum-sagen; Jan Guillou, *Heksenes Forsvarere*, Modtryk, 2004). Hvis mistanken om incest bestyrkes vil anklagemyndigheden rejse en straffesag mod krænkeren. En sag kan afvises, hvis den synes grundløs, ligesom den kan henlægges p.gr. bevisernes stilling. I princippet er en

person uskyldig indtil skyld er bevist ved en retssag. I praksis kan en sag være ødelæggende for den mistænkte krænkers fremtid, f. eks. bliver en mistænkt pædagog hyppigt afskediget med en mindre erstatning, selvom sagen henlægges.

Socialforvaltninger vil modtage henvendelser om mistanke om incest fra private og underretninger fra pædagoger, lærere, læger og andre fagpersoner. Hvad enten man som professionel er underlagt Politiloven, Lov om Social Service (eks. pædagoger, socialrådgivere, familiekonsulenter), Sundhedsloven (psykologer, sundhedsplejersker, sygeplejersker, fysioterapeuter, ergoterapeuter, læger) eller Folkeskoleloven (lærere, talepædagoger, PPR-psykologer) har man skærpet pligt til at reagere, hvis barnets/ den unges adfærd eller udvikling vækker faglig bekymring, se det kriminalpræventive råds hjemmeside (*Overgreb mod børn*, www.dkr.dk). Enhver offentlig ansat har pligt til at underrette sin foresatte ved mistanke om seksuelle overgreb, den overordnede er forpligtet til at udrede mistanken og eventuelt underrette socialforvaltningens ledelse og politiet. Underretningen behandles fortroligt, underretteren vil normalt ikke kunne orienteres om sagens videre forløb – hvilket kan være en frustrerende oplevelse. Den enkelte kommune og institution bør/skal have en politik for håndtering af underretninger, SISO har udarbejdet et inspirationskatalog til kommunerne: Seksuelle overgreb og fysisk/ psykisk vold. (www.ufc-bu.dk/Files/Filer/katalog.pdf). Socialforvaltningen skal reagere på og udrede sådanne henvendelser. Hvis henvendelsen skønnes holdbar, kontaktes politiet. Velfærdsministeriet vejledning n. 99, december 2006 siger: ”Er der reel og kvalificeret mistanke om, at et barn bliver seksuelt misbrugt skal underretteren ligeledes rette henvendelse til politiet. Politiet får derved mulighed for at efterforske sagen”.

Ansatte i socialforvaltninger, børnehaver, skoler, osv. skal reagere på uspecifikke tegn på mistriksel. Forvaltningen skal forholde sig til barnets og familiens potentielle behov for hjælp, for uspecifik mistriksel kræver en indsats. Det sociale system kan yde fuld støtte til en familie, uanset om mistrikslens årsag kan afdækkes.

Alle mennesker har et ansvar for at reagere på en mistanke om seksuelle overgreb. Ved mistanke skal mistanken anmeldes til socialforvaltning og/eller politi. Tavshed kan være strafbar, ligesom man kan straffes for ikke at hjælpe ved en trafikulykke. Det er vanskeligt, når ens barn fortæller om en legekammerats betroelser om overgreb. Hvad gør man, for de fleste har en instinktiv modvilje mod at blande sig i et så ømfindtligt emne. På grund af regler for aktindsigt har den påståede krænker adgang til anmelderens navn. Hvis man tror på, at et overgreb har fundet sted og ikke vil lægge navn til en anmeldelse til socialforvaltning, kan anmeldelsen foregå anonymt. Forvaltningen må ikke ”overse” henvendelsen, fordi den er anonym.

Offerets nærmeste familie har ofte kendskab til overgrebene uden at gribe ind. Det er vanskeligt at anmelde sin samlever eller barn for at begå overgreb, ligesom en social katastrofe kan true, men tavsheden er meddelagtighed i en forbrydelse. Den passive krænker er almindelig og en stor del af forklaringen på manglende offentlig kendskab til de mange uopdagede ofre. Det er måske tilstrækkeligt, at kommunen bliver gjort opmærksom på mistriksel, så kan barnet få hjælp. Familien var tidligere ”hellig”, men samfundet blander sig mere nu end tidligere (Boks Kultur, fra *Overgreb mod Børn*, Det Kriminalpræventive Råd).

Det krænkede barn kan i princippet selv anmelde overgrebet, men det er meget svært for et barn, og det sker sjældent. Årsagerne er belyst i samtalerne med de incestramte. Anmeldelsen kan ske, når den incestramte bliver voksen. Forældelsesfristen er 10 år regnet fra 18 års fødselsdagen.

Omfanget af incest

*Retsmediciner (C:02:12, placerings nøgle: person, minutter, sekunder).
Indledningsvis, du har snakket om frekvensen af uopdagede. Hvis vi ikke opdager dem, ved vi jo ikke, de er der. Men du har så lavet noget research og mener, der er flere. Det er nok, hvad de fleste mener, der er et isbjergs fænomen. Det er mest kvinder, man ved noget om. Kvinder, der selv i høj alder fortæller, de er blevet misbrugte, ofte af far eller af en onkel eller en samlever til moderen, så der kender man det. Hos drengene kender man det lidt mindre.*

De følgende betragtninger er baseret på statistik og skøn. Formålet er at give et indtryk af problemets omfang.

Det er kendt, hvor mange blodskamssager, der gennemføres politi og domstole som henholdsvis anmeldelser, sigtelser og domsfældelser. Klassificeringen af sagerne i rapporteringssystemet kan dog variere og skabe lidt usikkerhed (Interviewperson B, Vicepolitiinspektør).

Der er stor forskel mellem det forventede antal incestovergreb (baseret på spørgeskema undersøgelser af danske unge, se senere) og det faktiske tal for straffesager. I 2007 blev der kun rejst straffesag i 78 tilfælde af blodskam mod drenge og piger (Danmarks Statistisk, WWW.DST.DK, Tabel 194). Frekvensen af sager omfattende overgreb mod drenge (10%) i sammenligning med piger synes også lav (baseret på spørgeskema undersøgelser, se nedenfor). Frekvensen (10%) er den samme som i det samlede antal sager (2346) om seksuelle overgreb (Tabel 196). Incestsager udgør således cirka 3% af de seksuelle overgreb.

Det er usikkert, hvor mange sager landet kommunale socialforvaltninger har kendskab til, for her hviler en fortrolighedsklausul på sagerne. Ofte vil klassificeringen også være usikker. Skal en sådan sag indgå i den interne statistik som mistanke om incest, eller konstateret mistrivsel uden forklaring? Der er jo stor forskel på at tænke eller tale med kollegaer om incest i forhold til at skrive ordet i en rapport. Socialforvaltningens sagsbehandling behøver ikke at blive påvirket voldsomt af ordvalget, for forvaltningen skal gennemføre støtteforanstaltninger ved mistanke om mistrivsel uanset årsag, herunder stoppe et mistænkt misbrug af børnene. De kender til flere incestsager end politiet. Det antages, at socialforvaltningerne kun overfører 50% af deres incestsager til politiet, fordi mistanken ikke kan underbygges. Sagerne er fortrolige.

Det er heller ikke kendt, hvor mange underretninger og private anmeldelser om mistanke om incest, der sendes til socialforvaltningerne. Ifølge Ankestyrelsen kendes det totale antal underretninger (www.ast.dk), men graden af specifikation er lav. Danmarks Statistik og Kommunernes Landsforening synes ikke at have et materiale over kommunernes indsatser mod incest.

Spørgeskema undersøgelser tyder på, at 80% af alle seksuelle overgreb mod børn forbliver uopdagede (cirka 5 procent af alle børn vil blive udsat for et seksuelt

overgreb, heraf vil ca. 1% blive politianmeldt eller føre til en underretning til de sociale myndigheder). (www.siso-boern.dk/files/filer/siso/antologi-web.pdf).

Hvor mange udsættes for overgreb?

Der er ingen, der ved, hvor tit det sker. For der er mange børn og unge, som aldrig snakker med nogen om det. Når det bliver opdaget, er det tit en person udefra – en pædagog eller en lærer – der lægger mærke til, at barnet eller den unge har det skidt, og som får sat skred i tingene.

Nogle undersøgelser siger, at 10 % af alle børn og unge bliver udsat for overgreb på et eller andet tidspunkt. Heraf er 3 % alvorlige overgreb, der oven i købet finder sted, før barnet er 12 år. Andre undersøgelser har andre tal. Den eneste ting, man kan være sikker på, er, at man ikke er alene i verden med det, hvis man bliver misbrugt seksuelt. www.bornsvilkar.dk/

Lignende resultater er tidligere fundet i Danmark (Ingrid Leth, Bodil Stenvig, Asbjørn Pedersen, *Seksuelle overgreb mod børn og unge. Omfang og karakter*. Nordisk Psykologi, 1988, 40(5), 383-393) og i Norden (se Helweg-Larsen, 2002 i www.redbarnet.dk).

Kvindelige krænkerere

*“Hvis vi vil forebygge seksuelle overgreb ... må vi acceptere, at kvindelige krænkerere eksisterer”. (Karen A Duncan, *Healing from the Trauma of Sexual Abuse*, Praeger Publishers, 2004).*

Ikke se, ikke høre. Kvindelige krænkerere af drenge udgør et tabu område, der næsten aldrig diskuteres. Der er flere mandlige end kvindelige krænkerere, men hvorfor vælger vi at overse kvindernes andel. Jeg tænker tit på Radisernes Søren Brun: Intet problem er så stort, at man ikke kan løbe fra det. Der er også en ulogisk forskel på, hvornår ”man” mener, en kvinde krænker - og hvornår ”man” mener, mænd krænker.

*Jeg så engang nogle mødre samlet omkring en nyfødt dreng. Moderen havde vasket ham og skulle give ham ble på, så bøjer hun sig ned og tager hans tissemand i munden og siger bubububu. Og så fniser de andre. Prøv lige at bytte om på situationen med en far og en datter. Så henter man den nærmeste polititjant. (Sten Hegeler, *Berlingske MS*, 2008-11-02).*

Kvindelige krænkerere er almindelige, deres andel anslås til 20-30% af det totale antal krænkerere. De forbliver generelt ustraffede, deres overgreb mod drengene forbliver en hemmelighed. Retssystemet rejser sjældent sigtelse mod krænkende kvinder. I 2006 blev kun 1 kvinde (mod 49 mænd svarende til 2%) dømt som krænker (www.dst.dk, Tabel 198). Næsten samme procent genfindes i fordelingen af alle sædelighedsforbrydelser (40 ud af 1285, 3%), medens kvinder dømmes for 17% af alle straffelovsovertrædelser. Dansk Idræt har tilsyneladende slet ikke opdaget, at kvinder kan være krænkerere, J. Toftegaard Nielsen anfører: ”I alt 40 mandlige krænkerere i alderen 23-67 står bag de 156 idrætsrelaterede sager” (Idrætsjuristen,

2005, 19-36). Modne kvinder forfører sommetider store drenge, her opfatter en del af drengene ikke hændelsen som et overgreb. Hvis forføreren er moderen vil de fleste drenge formodentlig opfatte det som et grænseoverskridende overgreb.

En 24 sider lang litteraturliste er samlet af Alan Listiak, *Resources And Bibliography On Female Sexual Deviance And Sexually Abusive/Criminal Behavior*, (www.atsa.com/pdfs/FemaleDevianceBiblio.pdf.)

Støtte og yderligere information

Mange incestramte er psykisk svage og har problemer med at få en hverdag til at fungere. Det er et grænseoverskridende skridt at erkende sit incestproblem. Erkendelsen kan føre til et ønske om bekæmpe incestspøgelset, men det kan tage år at samle mod til at handle.

Anonym støtte

Sometider kommer ønsket om at søge hjælp mange år senere. Det kan være grænseoverskridende at skulle søge om hjælp i offentlig regi, så kommer der jo en sag, der viser, man er offer. Anonym vejledning kan støtte den krænkede. Det kan ske ved at tale med den krænkede på dennes vilkår om eksistentielle og dagligdags problemer, eller ved at hjælpe med at komme i behandling. Der findes cirka 20 NGO baserede incestrådgivninger i Danmark: Støtte til seksuelt misbrugte: A Pawlik, F H Pedersen: *Håndbog om 20 centre, der hjælper mennesker med senfølger efter seksuelle overgreb*, Servicestyrelsen, 2007. Der er f.eks. et center på Fyn: **Center for Seksuelt Misbrugte, Fyn**. (www.csm-fyn.dk/). CSM formidler anonyme støttesamtaler med ubetalte volontører for incestramte over 15 år. **Ungekontakten i Odense** (Telefon 63750175) tilbyder anonym rådgivning til unge under 18 indenfor "alle" områder, inklusive selvmordstanker og overgreb.

Der findes en vejledning i København, der hovedsagelig arbejder med skader hos incestramte mænd (Lone Lyager og Jette Lyager, www.incestterapi.dk/).

Støtte, hvis den krænkede vil opgive CPR

Man kan starte en sag ved at anmelde overgrebet til socialforvaltning eller politi, så kan man bede om/kræve hjælp. Anmelderen kan styre anmeldelsens omfang og retning: ønske om støtte, anmeldelse af en krænker. Begge steder har kvalificerede ansatte, der vil kunne rådgive en krænket over 18 år – også selvom sagen ligger år tilbage. Det kan være svært at få kontakt med de kvalificerede, man kan føle sig lidt fortabt ved kontakt til store organisationer. Et barn kan også anmelde, men det skal starte en udredning.

Incestovergreb, f.eks. vaginalt eller analt samleje, kan dokumenteres i en kort periode (timer) efter overgrebet. Det er en politiopgave i samarbejde med retsmedicin og gynækologisk afdeling. Påvisning af sæd vil fjerne al diskussion om, hvorvidt et ungt menneske har været udsat for et overgreb. Her kræves hurtig handling og en anmeldelse, så barnet er afhængigt af voksne.

Det er muligt at få offentligt tilskud til psykologbehandling (i en begrænset periode). Den praktiserende læge og privatpraktiserende psykologer vil kunne hjælpe med råd og ansøgning om økonomisk støtte. NGO centre for seksuelt misbrugte vil hjælpe med en ansøgning. Der findes offentlig finansierede støttecentre for seksuelt misbrugte i hele landet, f.eks. tilbyder **Incestcenter Fyn** hjælp til voksne, der har været udsat for incest. Begrænset gratis anonym rådgivning tilbydes, men behandling af psykologer koster penge og kan ikke foregå anonymt (<http://www.incestcenterfyn.dk/>).

Viden og oplysning om håndtering af mistanke om incest

SISO er et landsdækkende videnscenter for Sociale Indsatser ved Seksuelle Overgreb mod børn. SISO er forankret i Servicestyrelsen, Center for Social Service, Børn og Unge enheden. Siden 2001 har SISO været Socialministeriets videnscenter i forhold til temaet ”sociale indsatser ved seksuelle overgreb mod børn”. www.siso-boern.dk er en guldgrube for interesserede private og fagpersoner, der søger viden om seksuelle overgreb. Her findes både rapporter, brochurer og litteraturlister.

Et eksempel på SISO's hjemmeside er: J. Mehlbye og A Hammershøi, *Seksuelle overgreb mod børn og unge, en antologi om forebyggelse og behandling*, www.siso-boern.dk/files/filer/isiso/antologi-web.pdf

Siden 2003 har Danmark haft en national handlingsplan for bekæmpelse af seksuelle overgreb mod børn. Status i 2004 fremgår af en møderapport udarbejdet af ”Forskningsnetværket om Seksuelle overgreb på børn” afholdt i 5. og 6. maj 2004: *Bekæmpelse af seksuelle overgreb mod børn i Danmark. Hvor langt er vi nået?* (www.projekt-janus.dk/download/rapportoktober2004.pdf). Projektets indsatser siden fremgår af www.projekt-janus.dk/

Senfølger af seksuelle overgreb gennemgås af Kristian Larsen: *Voksne med følger af seksuelle overgreb i barndommen - hvad er senfølgerne og hvordan kan man hjælpe?* Redaktion Flemming H. Pedersen, Servicestyrelsen 2008, www.vfcudsatte.dk/page74.asp. Formålet med håndbogen er at give fagpersoner i social- og sundhedssektorerne en lettilgængelig oversigt over, hvad det vil sige at have senfølger af seksuelle overgreb. Håndbogen beskriver også, hvilke muligheder og udfordringer hjælpearbejdet byder på.

Voksne ofre for incest (Ask Elklit, Anne Øxenborg, Psykolog Nyt, 6, 2003) beskriver ligeledes langtidsvirkningerne. De nævner også, at cirka 1/3 af børn udsat for incest ikke viser symptomer på det i barndommen.

Følgerne af incest mod drenge og gruppeterapi af voksne incestdrenge er beskrevet af Jette Lyager / Lone Lyager, *At bestige bjerge, gruppeterapi for seksuelt misbrugte mænd*, www.schultzboghandel.dk.

Skønlitteratur og TV

To mænd har udgivet selvbiografier om incest: Kristian Ditlev Jensen, *Det bliver sagt*, Gyldendal 2002; Kim Leine, *Kalak*, Gyldendal 2007. En skønlitterær beskrivelse af incest mod en søster set fra en drengs synspunkt findes i Erling Jepsen, *Kunsten at græde i kor*, Borgen, 2002. Der har også været en TV serie om incest mod drenge, fire dokumentarfilm om mænd, der fortæller om seksuelle overgreb i deres barndom samt

en hjemmeside med information og undervisningsmateriale, men som helhed er mediedækningen dårlig. ("*Sig det ikke til nogen*" - DR Dokumentar 25-04-2004).

Per Straarup Søndergaard har samlet interviews med professionelle og kvindelige voldtægtsofre i bogen: *Ud af mørket* (Kroghs Forlag, 2005). Bogen bekræfter, at der er et stort mørketal for seksuelle overgreb, mange kommer aldrig til politiets eller andre myndigheders kendskab. Samtidig er bevisbyrden tung at løfte, for hvordan beviser man, at den voldtagne har sagt klart nej. Ved incestovergreb er denne grænse klar, for loven siger, at sex med nær familie er forbudt. Problemet her er at bevise, overgrebet har fundet sted, hvis krænkeren nægter.

Thank You for previewing this eBook

You can read the full version of this eBook in different formats:

- HTML (Free /Available to everyone)
- PDF / TXT (Available to V.I.P. members. Free Standard members can access up to 5 PDF/TXT eBooks per month each month)
- Epub & Mobipocket (Exclusive to V.I.P. members)

To download this full book, simply select the format you desire below

